

LAIKAS

"EL TIEMPO"
SEMANARIO LITUANO
Mendoza 2280
Avellanedo, Bs. Aires
1951. IX. 15
IV M. * Nr. 52

Didinga Lietuvos praeitis

Mintys Rugsėjo 8-sios proga

Rugsėjo 8-tosios šventė yra Lietuvos didybės šventė. Todėl verta prisiminti bent trumpai tuos istorinius įvykius, kurie parodo Vytauto Didžiojo Lietuvą jos didybėje.

Vytauto pilyje Lucke 1429 m. įvyko valdovų suvažiavimas rytų Europos po-

rodinėjo, kad Vytauto vainikavimas bus priešingas Lietuvos Lenkijos sutarčiai, nes tada Lietuva po Vytauto mirties galės išsirinkti sau atskirą valdovą. Jogailai savo sutikimo neatšaukus, Lenkijos ponai išvažiavo iš Lucko. Su jais išvažiavo ir Jogaila.

kė. Netikėta mirtis jo karališkam vainikavimui pastojo kelią.

Vytautas mirė tais pačiais metais spalio mėn. 27 d., turėdamas jau virš 80 metų amžiaus. Jo mirties priežastį vieni istorikai nurodo, kad tai buvusi votis ant peties, o kiti, kad jis nuvargęs ir

Lucko suvažiavimas. Vidury stovi imperatorius Zigmantas, nuo jo į dešinę Vytautas su žmona Julijona, o į kairę imperatoriaus žmona, Jogailos žmona Zofija ir Jogaila. (Dailininko Mackevičiaus paveikslas. Originalas — Karo Muziejuje Kaune).

litikos klausimams apsvarstyti. Tame suvažiavime be Vytauto ir Jogailos, dalyvavo Maskvos, Tverės ir Riaznės kunigaikščiai ir daugelis Vytautui priklausančių rusų kunigaikščių. Buvo taip pat imperatorius Zigmantas, popiežiaus pasiuntinys ir daugelio Vokietijos miestų kunigaikščių atstovai. Suvažiavimo šeiminkas, Vytautas, čia parodė savo lietuvišką veislingumą.

Tarp kitų klausimų vienas iš svarbiausių buvo sumanymas vainikuoti Vytautą Lietuvos karaliumi. Sumanymą išskėlė imperatorius Zigmantas. Tam pritarė ir Jogaila. Tačiau Lenkijos bajorų taryba griežčiausiai pasipriešino. Lenkų ponai į-

Lenkijos bajorų taryba prispyrė Jogailai savo sutikimą atšaukti. Tas labai įžeidė Vytautą ir jis nutarė vainikuotis be Jogailos ir lenkų sutikimo. Vainikavimui buvo pramatyta nauja data, būtent 1430 m. rugsėjo 8 d. Lenkai matydami, kad nesutrūkdys Vytauto vainikavimo, jam pasiūlė net savo valstybės vainiką, bet Vytautas nepriėmė. Tada jie ėmėsi kitų priemonių, — suimti imperatoriaus Zigmanto siunčiamus su karališkuoju vainiku pasiuntinius. Ir tai jiems pavyko. Zigmantas pažadėjo atsiųsti naują karaliaus vainiką kitais ke-
liais, tik Vytautas, deja, jo jau nesulau-

rodamas iš Vilniaus į Trakus, nukritęs nuo arklio ir smarkiai susižeidęs. Mirė savo gimtinėje pilyje Trakuose, o po aštuonių dienų buvo palaidotas Vilniaus katedros rūsy. Jo kapas, kelis kartus katedrai sudegus, iki šiol nebuvo atrastas ir nėra tikrų žinių, kurioj vietoj yra.

Nors Vytautas Didysis ir nespėjo vainikuotis karaliumi, bet jis savo darbais buvo didesnis už bet kurį Lietuvos valdovą. Jis buvo visuomet pavyzdys po jo buvusiemis valstybės valdovams, jis buvo lietuviams laisvės simbolis amžių begyje, jis liko ir dabar kiekvieno savo tautą mylinčio lietuvių širdyje.

Frontai rikiuojasi

AMERIKA KEICIA SAJUNGININKUS

Rugsėjo 8 d. San Francisco mieste 48 valstybės pasirašė trumpą taikos sutartį su Japonija. Nepasirašė tik Sovietų Sąjunga, Lenkija ir Čekoslovakija. Taikos konferencijoj visai nedalyvavo Indija ir kai kurios kitos nežymios Azijos valstybės, kurių jaunutė diplomatija dar per daug idealiai žiūri į politinę vaidybą ir negali suvirstinti fakto, kad JAV būtinai reikalauja bazių Japonijoje. Bet šitą JAV reikalavimą puikiai supranta Sovietų Sąjunga, kuri žino, kad Jungtinės Amerikos Valstybės nejuokais ruošiasi karui ir kad Japonija yra nepaprastai patogi bazė prieš komunistinę Kiniją ir sovietų Sibirą. Ir todėl darė viską, kad konferencija iširtų arba bent kuo ilgiausiai užsitęstų. Deja, dideliu sovietų nusivylimui, konferencija užtruko vos 5 dienas. Japonija iš priešų pasidarė sąjungininke, nes ant rytojaus po taikos pasirašymo įvyko karinės sąjungos pasirašymas tarp JAV ir Japonijos. Tokiu būdu Amerika galutinai pakeitė sąjungininkus: vietoj Sovietų Sąjungos — Japonija.

Šiuo metu Washingtone vyksta JAV, D. Britanijos ir Prancūzijos užsienių reikalų ministrų konferencija, kurios pagrindinė tema yra — kaip Vakarų Vokietiją iš buvusio priešų padaryti karo sąjungininke. Laukiama svarbių nutarimų, kurių pašėkoje prisikels vokiškosios tankų divizijos ir pa-

kels galvas nužeminti Wehrmachto generolai. Šiuo metu bent 80 vokiečių generolų posėdžiauja Bonnoje ir tariasi, kaip suvienyti buvusius vokiečių fronto karių į vieną galingą organizaciją, kuri už sutikimą stoti į kariuomenę pareikalaus laisvės dar tebekalnamiems vokiečių generolams ir lygių teisių su kitomis vakarų Europos valstybėmis.

KARĖJOS EILĖ

Korėjoje nieko naujo. Derybos vis dar neatnaujintos, o frontuose, nežiūrint dažnėjančių vietinio pobūdžio tiriamųjų kautynių, viešpatuoja tylą prieš audrą. Žinovai spėja, kad Korėjos likimas priklausys nuo San Francisco konferencijos. Pralaimėję San Francisco fronte, sovietai turės galutinai apsispręsti: baigti delsimo taktiką Korėjoje ir taikintis, arba išplėsti karą už Korėjos ribų. Taigi dabar yra sovietų eilė, ir to ilgai laukti neteks.

IRANAS PADETY BE IŠEITIES

Tuo tarpu naftos reikalai Irane visai susipainiojo. Britai oficialiai paskelbė, kad jie laiko derybas galutinai nutrukusias ir nemaną, kad su dabartinio Irano premjero vyriausybe kada nors bus galima susitarti. Iranas gi kasdien gaudavo po 300.000 grynų pinigų už naftą. Dabar jau kuris laikas naftos fabrikai stovi uždaryti, valstybės įdas tuščias, nėra iš ko mokėti valdininkams algas, o darbininkai,

netekę darbo, pradeda nerimti. Kai Iranas paskelbė, kad parduos didelius kiekius naftos Čekoslovakijai ir Lenkijai, anglai davė suprasti, kad jie gins savo teises į Irano naftą ir neleis, kad jiems priklausanti nafta tekėtų į sovietų satelitinius kraštus. Irano ministrų pirmininkas Dr. Mossadeq ilgiau laukti negali ir rugpiučio 11 d. per prez. H. Trumano tarpininką Mr. Harrimaną pasiuntė aštrią ultimatyvinę notą, reikalaujdamas per 15 dienų pradėti derybas arba bus išvyti iš Irano visi likusieji 350 anglų specialistai. Į tai anglai atsakė ekonominėmis sankcijomis ir pasiuntė papildomai naujų karo laivų prie Irano uosto Abadan, išpėdami, kad gins savo tautiečius nuo bet kokios prievartos išvaryti juos iš Abadan rafinerijų, sutartimi priklausančių Anglų-Persų Naftos Bendrovių. Ar šitas ginčas pagaliau baigsis anglų ir sovietų kariuomenių įsiveržimu į Iraną — parodys ne toluma ateitis.

MASINĖ GINKLŲ GAMYBA JAU PRASIDĖJO

Iš JAV pasiekia autentiškos žinios, kad Jungtinių Amerikos Valstybių karo pramonės mobilizacija jau pasiekė masinės gamybos laipsnį. Iki šiolei daugybėje fabrikų buvo ruošiamasi. Buvo gaminamos specialios gamybinės masinos ir įrankiai, ir tik dabar daugybė naujų fabrikų perėjo į masinę ginklų gamybą. Tuoj pradės trukti žaliavų civilinių reikmenų gamybai, ir ji palaipsniui mažės. Šiandie JAV jau kiekvienu momentu gali stoti į karą, nes masinė ginklų gamyba patenkina bet

"INFILTRARSE Y SABOTEAR"

Ahora nos llegaron noticias — cuya fuente nos reservamos el derecho de mencionar, aunque podemos afirmar su competencia — sobre un plan especial del Politburó para "movilizar las fuerzas en la retaguardia del frente occidental".

Ya a principios del corriente año, en Moscú fué formado "el servicio de sabotaje occidental", que dirige Merkulov, general de la MGB. El 30 de marzo se realizó una reunión especial del Politburó en el Kremlin, a la cual asistió el mismísimo Stalin, venido de su casa de veraneo en el Cáucaso. Después que el mariscal Bulganin hubo referido el plan de sabotaje del Occidente, éste fué aceptado unánimemente, y a través de los canales del Cominform, enviado a los jefes de la quinta columna comunista en los diversos países de Europa y América.

El plan de sabotaje tiene un programa de actuación de seis puntos, que deben seguir todos los centros de sabotaje.

1. Establecer en todas partes centros de información. Su finalidad: acopiar informaciones y distribuir los medios necesarios para el sabotaje.

2. Entrenar grupos de comunistas leales, en la técnica del sabotaje. Deben ellos sabotear las vías de comunicación, los puentes, los aeródromos, los diques y los buques de guerra.

3. Formar grupos de guerrilleros, que puedan ser utilizados en oportunidad de que estalle el conflicto. Su misión sería la ocupación de los edificios públicos, especialmente los centros de comunicación,

y mantener el orden hasta la llegada de los cuerpos regulares.

4. Formar red especial de agentes en todos los puntos de Europa occidental. Su misión: registrar la cantidad de todo el material de guerra enviado por los EE. UU. y comunicar a los grupos de sabotaje la información técnica.

5. Fortalecer la propaganda contra el Occidente. Especialmente tener la atención de que para tal fin empleadas personas que conozcan varios idiomas e influentes en las esferas intelectuales.

6. Completar las "listas de eliminación".

Esa misma fuente nos da a conocer, también, el plan de Kremlin para la ocupación política de toda Europa. Para este fin, en el Politburó se ha formado un "departamento legal" que preside Andrei Vishinsky.

El departamento redacta los estatutos políticos para Alemania, Italia, Francia, Noruega y otros países.

En las correspondientes "academias" de la U.R.S.S. se forma también el personal de ocupación de todos aquellos países, a donde se les prevé designarlos. En su retaguardia estarán, naturalmente, los especialistas rusos, tal como actualmente ocurre en los países bálticos, Hungría, Checoslovaquia, Polonia y otros lugares del otro lado de la cortina de hierro.

Así es la realidad, que se oculta tras la máscara de la gigantesca campaña de paz soviética...

Casimiro Verax

Slapta instrukcija tremtiniamis sekti

Budapešte turi savo būstinę Sovietų Rusijos MGB užsienio žvalgybos skyrius, kuris tvarko žvalgybos agentų veiklą V. Europoje, D. Britanijoje ir kitur.

Šių metų gegužės mėn. skyriaus vadovybė išleido slaptą instrukciją savo agentams, kurie veda šnipinėjimo darbą tose tremtinių ir pabėgėlių grupėse, kurių kraštai yra patekę už "geležinės uždangos". Tie agentai turi sužinoti, ką veikia pabėgėlių politinės, visuomeninės ir kultūrinės organizacijos, ką rašo jų spauda, kokius ryšius ir su kuo turi jų vadai ir t. t.

Tremtinių šnipinėjimo skyrių Budapešte veda sovietų generolas Talensky, jam talkininkauja Tarptautinė Žurnalistų Sąjunga komunistų įkurta po karo ir esanti komunistų visišką įtakoje, kurios centras dabar yra Budapešte ir kurią "globoja" kitas sovietų generolas Ermilov.

Komunistų žurnalistų skyriams Vokietijoje, Danijoje, Olandijoje, Prancūzijoje, Šveicarijoje, Italijoje, Anglijoje, Belgijoje, Švedijoje, Norvegijoje ir kitur yra pavesti svarbūs žinių rinkimo uždaviniai. Jie visi yra įpareigoti:

1. kas mėnesį siųsti į Budapešto centrą sąrašus laikraščių, straipsnių ir kitokių spausdinių, rašančių prieš Sov. Rusiją ir "liaudies demokratines respublikas" (Sov. Rusijos satelitus);
2. kas mėnesį pranešti pavardes ar slapyvardžius tų autorių, kurie yra ką nors tą mėnesį parašę prieš komunistų valdomus kraštus;
3. pranešti pavardes ar slapyvardžius (jei vartoja) visų jų krašte gyvenančių ir veikiančių tremtinių žurnalistų, ra-

kokių frontų statomus reikalavimus. Į metus numatoma be didelio vargo pagaminti po 50.000 karo lėktuvų, po 30.000 ir daugiau tankų, masės patrankų ir kitokių karo pabūklų. Tik ką senato patvirtintas įstatymas skiria vien tik aviacijos bazėms užsienyje įrengti 5.000.000.000 dolerių, tokiu būdu metinį JAV karo biudžetą pakeldamas iki 61 milijardo dolerių.

Sitokios išlaidos nedaromos veltui. Šitokių išlaidų ilgai pakelti negali joks demokratiškas kraštas, kur darbininkai yra laisvai ir gerai apmokami. Ir tai turi pagaliau suprasti Kremliaus Politbiuras.

šytojų visuomenininkų ir politikų, paduoti jų šeimų ir giminių adresus, jų ryšius su kilmės kraštais, kur talpina savo straipsnius, ką rašo, iš kokių šaltinių gyvena, kokius ryšius turi su vietine spauda, visuomenės organizacijomis, valdžios įstaigomis, vyriausybės ir visuomenės asmenimis; tas žinias papildyti kas mėnesį;

4. susekti ir patikrinti, kokiais šaltiniais naudojasi tremtiniai žurnalistai ir politikai savo spaudos darbe ir politinėje veikloje;

5. susekti, kokius ryšius turi tremtiniai žurnalistai ir politikai su kitų kraštų priešsovietine spauda, priešsovietinėmis organizacijomis ir asmenimis;

6. atskirai paduoti sąrašus tų žurnalistų, kurie pastoviai teikia žinias Vatikano propagandai arba turi ryšių su Vatikano atstovais jų gyvenamame krašte;

7. per "taikos komitetus" kompromituoti žurnalistus tremtinius ir kitus veikėjus, apšaukiant juos karo nusikaltėliais ir karo kurstytojais; tam tikslui išnaudoti ryšius su savo krašto neutralia spauda, kurioje turi būti įrodinėjama, jog tremtiniai propaguoja karą ir jų veiksmams kenkia krašto saugumui.

Štai kokie uždaviniai yra pastatyti žurnalistams komunistams, kurie yra ne kas kita, kaip garbingi žurnalistai vardu pridengti Sovietų Rusijos špionažo agentai.

Lapkričio 11 Rinkimai Argentinoje

Lapkričio 11 d. visoj Argentinoj įvyks prezidento, viceprezidento, Senato ir Parlamento rinkimai. Balsuos vyrai moterys atskirose vietose. Išrinktieji valdys 6 metus, skaičiuojant nuo 1952 birželio 4 d. Rinkimų rezultatai bus žinomi tą pačią dieną.

Prancūzijos Katalikai Laimėjo

Rugsėjo 10 d. Prancūzijos parlamentas, po 13 dienų užtrukusių karštų debatų, pagaliau priėmė įstatymo projektą (322 balsais prieš 251), sutenkinantį valstybinę paramą privatinėms (daugiausia katalikiškoms) mokykloms. Per metus privačios Prancūzijos mokyklos gaus 15.000.000.000 frankų (apie 50.000.000 dolerių) valstybinę pašalpos.

Jungtinių Tautų Organizacija New Yorke turi savo paštą ir jau išleido šiuos savo pirmuosius pašto ženklus.

Paskutinė tvirtovė (1)

Rašo GEN. TEODORAS DAUKANTAS

Boševizmas, vėl taikindamas nuo fa-
raonų ir Babelio laikų užmirštus žiau-
riausius metodus, sugebėjo "laisvės" šū-
kiu suvilioti daugybę žmonių, kuriuos
žavi "pažangiųjų idėjų" mada. Vakary
pasaulio "pažangiųjų" pritarimu, bošev-
vizmui pavyko saviškai "išspręsti" vadi-
namąją "Rusijos misiją": "išlaisvinti"
Rusiją iš caro vergijos, išžudant ir su-
naikinant milijonus tikrojo išlaisvini-
mo trokšusių senosios Rusijos intelligen-
tų ir pasiturinčių miestelėnų. Nepa-
žindami ir nenorėdami pažinti baisiosios
tikrovės, vakary "pažangieji" intelektua-
lai žavėjosi boševikų revoliucija, o an-
glosaksų buržuai (Lloyd George) pre-
kiavo su dvidešimto amžiaus kaniba-
lais. Sovietinių respublikų sąjungoje bo-
ševikai nepalyginamai daugiau sukon-
centravo valdžią vienoje rankose, negu
tai kada nors buvo pavykę žiauriausiam
carui. "Demokratiškiausios konstitucijos"
popiergalio priedangoje boševiki-
kams pavyko įvesti tokia vergija, ko-
kios nuo bibliųjų laikų niekada nėra bu-
vę. Komunistų valstybė pasidarė viena
didelė tautų skerdykla: tautų, aukojamų
istorinio materializmo dievačiumi.

Vakariečiams tačiau pradėjo atsida-
ryti akys tik tada, kai boševikai peržen-
gė savo sienas ir paglemė visą eilę val-
stybių: Lietuvą, Latviją, Estiją, Rumu-
niją, Lenkiją, Čekoslovakiją, Vengriją,
Albaniją, dalį Austrijos ir Vokietijos, vi-
są didžiąją Kiniją bei Tibetą ir jau sie-
kė peržengti Graikijos, Italijos, Irano,
Turkijos, Indonezijos ir Korėjos ribas.
Kultūringasis vakary pasaulis pamažui ir
betarpiškai pažino baisiusius boševikų
imperializmo metodus, ir jo buvusį ger-
bėjų entuziazmas palaipsniui atslūgsta.
Pavergtųjų kraštų darbininkų masės pa-
ragavo sprangios ir žykščios boševiki-
škojo vergo duonos, ir buvusios tokios
galingos komunistų partijos laisvajame
pasaulyje pradėjo nesulaikomai tirpti.

Pažutęs tikrąjį pasaulinio boševizmo
pavojų, laisvasis pasaulis suskato gin-
kluotis ir kovoti su komunistais savo pa-
ties viduje. Daug komunistų tvirtovių
laisvajame pasaulyje jau susiūbavo ir
pradedą griūti, tačiau iki šiolie vis dar
pasilieka nepaliesta viena iš pačių ga-
lingiausių boševikinės agresijos priemo-
nių — tai įsikverbimas, arba INFIL-
TRACIJA. Jau Leninas, įvertinęs vokie-
čių komunistų sunkenybes, jiems rašė:
"Infiltruokitės, skverbkite į visas bur-
žuazines organizacijas, partijas, įstai-
gas, parlamentus, valdžias. Infiltruokitės,
kad galėtumėte jas iš vidaus ardyti ir
jų darbą sutrukdyti. Mokykitės iš ru-
sų boševikų, kaip jie įsikverbė į Zuba-
tovo juodašimčių organizaciją ir tuo sau
nepaprastai daug laimėjo!..."

Šitokių išbrovėlių, prisimetėlių dar-
bas vadinasi INFILTRACIJA. Infiltra-
cija plačiu mastu buvo varoma nepri-
klausomos Lietuvos laikais ir vėliau ne-
sustojo. Visai neseniai Kominformas da-
vė įsakymą viso pasaulio komunistų par-
tijoms vykdyti infiltraciją "pilnu garu".
Komunistų agentai turi brautis į valdžią,
į kultūrinę, politinę, sporto ir net reli-
gines organizacijas ir tenai varyti ardo-
mą, piudomąjį, griaunamąjį darbą iš
vidaus. Ypač taip pat įsakta brautis į
spaudą, piudyti vienos tautybės ar reli-
gijos žmones prieš kitus, nustatyti se-
nuosius imigrantus prieš tremtinius, o
tremtinius prieš senuosius imigrantus ir
ir t. t. Šito iš vidaus griaunamojo ir ar-
domojo darbo tikslas yra skaldyti viegas
ir kurstyti, kad jos sunaikintų įenos ki-
tas taip, kad pasaulyje neliktų komuniz-
mo priešų.

Ir mūsų lietuviškosios išėivijos spau-
doje bei organizacijose yra nemaža slap-
tų, gerai užsimaskavusių boševikų agen-
tų, kurie nejučiomis ir sąmoningai vyk-
do piudomąjį ir griaunamąjį darbą. Tai
yra pati baisiausiaji komunistų "biolo-
ginio karo bakterija", su kuria vakary
pasaulis dar neišmoko tinkamai kovoti.
Infiltracija — tai paskutinė komunistų
tvirtovė, kurios pavojingumo dar nesu-
pėta tinkamai įvertinti.

Atėjo laikas ir čia pasakyti boševiki-
kams GANA! Reikia sekti ir kelti aišk-
tėn slaptauosius boševikų agentus mūsų
spauldoje ir organizacijose, demaskuo-
ti jų niekšingus piudomus ir iš vidaus
griovimo metodus ir suglausti gretas ar-
tėjancias lemiama kovai.

Edamas į kovą prieš infiltrantus, au-
torius žino, ką daro ir supranta, į ko-
kias "tankumynus" brenda bei su kokio-
mis sunkenybėmis teks susitikti. Infil-
trantai dažnai yra baigę tobulus savo
būsimojo darbo kursus ir "akademijas",
kartais net pačioje Maskvoje (pvz. 1935
m. kursai: "Kaip provokuoti fašizmo or-
ganizavimą kraštuose, kurių okupacija,

karui kilus, numatyta boševikiniuose
planuose"). Mes prieš juos esame tik
"mėgėjai" ir diletantai. Bet ilga prakti-
ka su jais susiduriant, jų darbelius ste-
bint ir mūsų pačių padarytas klaidas
įvertinant, — tai juk taip pat savotiški
"kursai". Lemiamieji visuotinos kovos
metai artėja. Reikia nors šį kartą išva-
lyti mūsų gretas, išsiaiškinti ir pasi-
ruošti.

Mano kova su infiltrantais nėra asme-
niško keršto padiktuota. Jų dauguma
nesugebėjo man pakenkti, o tie, kurie la-
bai pakenkė, iš to kas seka supras, kad
buvo laikas, kada aš juos lengvai galėjau
sunaikinti, bet kaip krikščionis jiems
asmeniškai dovanojau.

Tačiau dabar kovojame už Lietuvą.
Nepriklausomos Lietuvos labas reikalau-
ja, kad šie "ponaičiai", dabar tremtyje
esą mūsų tarpe, liautųsi niekieno nekliu-
domi tęsti savo ardomąjį darbą, prisiden-
gę patriotizmo kauke. Jiems ir išlaisvin-
toje tėvynėje neturės būti vietos, nes
jiems mūsų tėvynė yra kabutėse. Čia

LAIVELIU IŠ LIETUVOS

Vokietijos lietuvių laikraštis "TREM-
TIS" paduoda švedų laikraščio "Afton-
bladet" aprašymą apie trijų lietuvių pa-
bėgimą į Švediją. Lietuviai žvejai žve-
jojo menkes Baltijos jūroje. Tačiau kiek-
vienas žvejų laivelis turėjo rusus sargy-
binius. Kiek buvo laivelyje žvejų, tiek
ir sargybinių. Tačiau ne visiems pavy-
ko išsaugoti žvejus nuo noro pasiekti
laisvajį pasaulį.

Vienas žvejų laivelis (kuteris), iš-
plaukęs iš Klaipėdos uosto su trimis
lietuviams ir trimis rusais, tuojau turėjo
600 kg menkių. Rusai nesiorientavo jū-
roje, ir lietuviams, kurie visi turėjo 20
metų, pavyko rusus įtikinti, kad jie e-
są Lietuvos pakraščiuose. Rusai dairėsi
po jūrą, o lietuviams pradėjo sukintės
apie gelbėjimosi valtį. Kai rusai sargy-
biniai tai pastebėjo ir griebsi ginklu,
jie jų nerado, nes žvejai juos jau buvo
išmetę į jūrą. Pradėjo kova. Pagaliau
lietuviams rusus nugalėjo ir, juos įmetę
į laivelio kajutę, užkalė duris. Patys,

SIŪLOMA KEISTI LIETUVIŠKĄ RAŠYBĄ

Daug sunkenybių yra lietuviškai
spaudai užsienyje dėl to, kad spaus-
tuvės neturi kai kurių lietuviškų
raidžių. Koks patogumas būtų ga-
lėti spausdinti lietuviškas knygas
ir laikraščius bet kokioj spaus-
tuvėj. Tokį patogumą turi kai kurios
didžiosios tautos, pvz., anglai, vo-
kiečiai. Toks patogumas dar labiau
reikalingas mažai lietuvių tautai:
galėti rašyti ant bet kokios rašomo-
sios mašinėlės ir spausdinti kiek-
vienoj spaustuvėj.

Mūsų rašyba, kaip ir kitų tautų,
nuolat keitėsi. Dabartinė "trijų
aukštų" rašyba yra ir mažai este-
tiška ir nepatogi. Dar "Aušra" ra-
šė, cz, sz, w, vietoj č, š, v. Mazlietu-
viai dar ir šiandie turi savo rašy-
bą: apsieina be nosinių ir brūk-
šniukų. Panašiai elgiasi ir rašyto-
jas Vydūnas.

Vokiečiai turi dvejopą "umliau-
tų" rašybą. Ar nereiktų susitarti
ir mums kai kuriuos garsus galėti
dvejopai rašyti: dabartinę "triau-
kštę", daugiausia iš slavų nukopi-
juota rašyba, ir reformuota "užsien-
nine", išsiverčiančia išimtinai visų
vartojamais bendraisiais lotyniš-
kais rašmenimis. Šiam tikslui galė-
tume panaudoti iki šiolie beveik
visai nevertojamas raides "w" ir
"h". Tokiu būdu galėtume rašyti:
"a" — "ah", "e" — "eh", "i" —
"ih", "u" — "uh", "č" — "ch",
"š" — "sh", "ž" — "zh", "ū" —

tremtyje mes juos turime demaskuoti ir
padaryti nežalingsais, o išlaisvintoje tė-
vynėje jų lauks teisingas teismas.

Nepriklausomoje Lietuvoje boševikų
infiltracija prasidėjo tuoj, kai tik paai-
škėjo jų revoliucijos pralaimėjimas mū-
sų šaly. Boševikams traukiantis, raudono-
jo pulko vadas pereina į lietuvių pusę
prie Breslaujos miesto. Jis lietuvių mie-
lai priimamas. Praslinkus 20 metų, bo-
ševikai okupavo Lietuvą, bet buvęs "de-
zertyras" ne tik nėra baudžiamas, bet
greitai gauna net paaukštinimą mūsų
intelektualinio elito tarpe ir viešai pata-
ria daugelį savo buvusių bendradarbių
iškarti. Panaši yra ir "baltųjų rusų"
pulkinko Zaiceff istorija, kuris 1928 m. iš
Paryžiaus atvyko į Lietuvą su mūsų pa-
siuntintybės rekomendacija neva savo gi-
miniu iš Rusijos gelbėti. Jo provokaci-
niai boševikiški tikslai pilnai tepaaiškė-
jo tik 1941 m. sausio mėn. Dėl ko žuvo
plk. Šaraukas ir 9-jo pulko kariai žurn-
alistai?

Apie tai sužinosime sekančiuose
straipsniuose. Iš gyvų pavyzdžių supra-
sime infiltracijos pavojų ir rasime, kad
kai kurie senųjų infiltrantų, savo darbą
dar tebetęsia mūsų išėivijoje. Mūsų pa-
reiga yra padaryti juos nepavojingais.

pasimė kompasą ir jūrlapius, pasuko
gelbėjimosi valtele Švedijos krantų link.
Ten pasisakė, kad gyvenimas Lietuvoje
darosi vis nepakenčiamesnis. Šve-
dams jie pasipasakojo savo gelbėjimosi
aplinkybes ir paprašė politinės globos.

Atbėgus lietuviams į Švediją, buvo
rastas tą pat dieną žvejų laivas su kajū-
teje užkaltais rusais. Jie išlaisvinti iš
užkalto kajutės tuoj pradėjo siųtyti
švedų policijai ir žvejams savo menkus
sumuštinus, manydami "gerai pavaišiu-
sį kapitalistų iščiulptus žmones".
Švedų žvejai apžiūrėję laivelį, pripa-
žino, kad jis labai blogoj padėty ir reikia
nepaprastos drąsos juo leisti į jūrą.
Tinklai taip pat buvo labai menki.

Pagaliau rusai, pavaišinę "peralku-
sius kapitalistus" prašė leidžiamis grįž-
ti. Tačiau, kai jiems buvo gražintas
kompasas ir jūrlapiai, laivelis nepaju-
dėjo nė iš vietos, nes nė vienas nemoka
jų valdyti.

"w", "e" — "ee".

Pvz. galėtume rašyti: "Ilgah, ilgah
iškhelehs zhagarah, chigonas varee
zhahsis ih miestah parduoti",
arba: "Ateejo wkvvedys, dviejuh
swnuh teevas".

Atsimindami, kad savo rašyboje
nevertojame net trijų priebalsių:
"q", "x", "w", galime susitarti jas
vartoti vietoj "č", "š", "ž", o "ū"
pakeisti "uu". Tada pvz. rašytume
"Ilgah, ilgah, ikhelehs wagarah,
qigonas, varee wahsis ih miestah
parduoti", arba: "Ateejo uuqvedys,
dviejuh suunuh teevas" ir t. t. To-
kiu būdu būtų išvengta priebalse
"w" žymėti balse "ū" ir perpus
sutrumpėtų priebalsių "č", "š",
"ž" rašymas, o raidė "h" tebutų
vartojama nosinėms pažymėti. Ši-
tokia rašybos reforma praktiškai
būtų grynai techninio pobūdžio ir
nieko nepakeistų ligšiolinėje nosi-
nių bei ilgųjų balsių rašyboje.

Nedrašijū panašios reformos bal-
sų laikas nuo laiko vis pasigirsta
mūsų spauldoje. Naivu būtų manyti,
kad šitokia reforma yra pavė-
luota arba nenaudinga ir išėivijoje
neįmanoma. Kaip tik išėivių gyve-
nimas jos labai reikalauja ir rei-
kalas. Tokią patogią reformą iš-
vedus, atpigytų bet kur spausdina-
ma lietuviška spauda, o jos varto-
jimas kiekvieno galėtų būti per-
prastas per penkias minutes.

P. B.

Lietuviai visam pasauly

● Viso pasaulio spauda dažnai rašo a-
pie baisy Lietuvos likimą sovietų replė-
se ir reikalauja laisvės pavergtoms tau-
toms. Birželio mėn. ypač visų dėmesį at-
kreipė didelio tiražo JAV katalikų žur-
nale pasirodęs Th. V. Tuleja straipsnis
"Lithuanian Calvary" (Lietuvos kalva-
rija), iliustruotas 4 fotografijomis, ir
"Collier's" žurnale išspausdintas W.
Attwood ir Seymour Freidin 6 reproduk-
cijomis iliustruotas straipsnis "Why Sta-
lin Must Be Tried for Murder" (Kodėl
Stalinas turi būti teisiamas už žmogžu-
dstes). Po Baltijos tautų žemėlapiu sto-
vi parašas: "Pabaltijo tautos, maždaug
Missouri valstybės didumo, dabar yra
vienas didelis kalėjimas dar didesniam

Sovietų Sąjungos kalėjime. Pajūryje
raudonieji stato jūrų bases."

● Chicago lietuvių Meno Ansamblio
"Dainava" visą savo pelną, gautą iš pa-
rengimo š. m. liepos 1. d. (531 dolerį)
paskyrė vienintelei pasaulyje lietuvių
Vasario 16 gimnazijai Diepholze, Vokie-
tijoje. Apie tiek pat argentiniečių pe-
zų tai gimnazijai paskyrė Pasaulio Lietu-
vių Inžinierių ir Architektų Sąjungos
Argentino Skyrius.

● JAV spauldoje pasirodė lietuviš-
kų, pagėstusios iš sovietų priverčiamų darbų
stovyklos, pasipasakojimai. Ji buvo iš-
vežta iš Lietuvos 1946 m. žiemą į Med-
vežgerską, Suomų Karelijoj. Šiuntie-
ji vergai kasė kanala, jungiantį Šiaurės

Ledjūrį su Baltijos jūra. Kaliniai krito
kaip musės. Per 14 darbo mėnesių po
12 — 14 darbo valandų kasdien niekas
nematė nė karto bulvės. Iš jų 200 vyrų
ir moterų grupės per pirmuosius 2 mė-
nesius mirė du trečdaliai, tačiau į jų vie-
tą iš Pabaltijo kraštų buvo gabenami vis
nauji. Daug iš nevilties patys žudėsi.
Naktimis nedavė poilsio nuolatiniai tar-
dymai. Jai pagaliau pasisekė pabėgti
vieno demobilizuoto raudonarmiečio ka-
rininko dėka.

● PLB centro žiniomis, Vokietijoje
dar tebeveikia šios lietuviškos mokyklos:
1 gimnazija, 6 pradžios mokyklos su 230
mokiniais, 7 vago mokyklos su 200 mo-
kiniu, 2 vaikų darželiai su 40 vaikų.
Gimnazija turi 90 mokinių ir 10 mokyto-
jų.

● Prof. J. Kaminskas, VLIKo narys ir
Tautos Fondo valdytojas, ruošiasi emi-
gruoti iš Vokietijos.

● Lietuvoje dabar eina toki laikkra-
ščiai: Kėdainiuose "Tarybinis kelias",
Kretingoje "Stalinietis", Kelmėje "Bo-
ševikinis žodis", Kovarske "Stalino vē-
liava", Klaipėdoje "Tarybinė Klaipėda".
Laikraščiai perpildyti iki gyvo kaulo
įgrisiusia komunistine propaganda.

● Lietuvio partizanų karininko Dau-
manto parašyta knyga "Partizanai už
anapus geležinės uždangos" jau išversta
į anglų kalbą. Išvertė buvęs Kaune britų
vicekonsulas Harrison.

Pasaulinis Kalendorius

Pasaulinis Kalendorius — tai reformu-
otas kalendorius, kuris, kaip ir senasi-
s, turės didelika mėnesių, bet iš jo bus
pašalinti dabartiniai nepastovumai. Pa-
saulinį kalendorių nori pripažinti viso
pasaulio prakybininkai, mokslininkai,
profesinės organizacijos ir beveik visos
religijos. Jo priėmimas buvo 1949 m.
Jungtinų Tautų suvažiavimo dienotvar-
kėje, bet dėl laiko stokos svarstymas
buvo atidėtas.

Tas kalendorius palaikytų dabartinio
kalendoriaus forma, bet būtų pastovus.
Kiekviena data būtų tą pačią savaitės
dieną, nors būtų ir kilminiai metai. Ke-
turi ketvirčiai būtų tie patys visais at-
žvilgiais. Pirmas kiekvieno ketvirčio
mėnuo turėtų 31 dieną, kiti du turėtų
po 30 dienų. Kiekvienas ketvirtis pra-
sidėtų sekmadieniu ir baigtųsi šeštadi-
niu. Kiekvienas mėnuo turėtų tą patį
darbo dienų skaičių.

Dabartinio kalendoriaus nepatogumai
kyla iš to, kad metai iš 52 savaitių uži-
ma 364 dienas, o tuo tarpu kalendorius
turi sutalpinti 365 dienas paprastais me-
tais ir 366 kilminiais. Pasaulinis kalen-
dorius stengiasi 365-tą dieną pašalinti
iš paprastos sistemos numeruotų datų,
įstatydamas ją tarp gruodžio 30 d. ir
sausio 1 d. ir pavadindamas ją "darbo
diena". Tą dieną siūlo padaryti pasauli-
nė šventė vietoj Naujųjų Metų. Kilmi-
niuose metuose būtų dar viena šventė,
pavadinta "kilminė diena", kuri būtų į-
terpta po birželio 30 d. Kadangi šios
dienos atitinka gruodžio 31 d. ir bir-
želio 31 d., tai joms nebūtų duodami sa-
vaitės dienų pavadinimai ir jų buvimas
neturėtų įtakos į kalendoriaus pasto-
vumą.

Argentinos Lietuvių Bendruomenės Įstatai

4. Dalis Centro Valdyba (CV)

37. Visam ARLB veikimui vadovauti ir ją atstovauti yra CV, renkama dviems metams. Ji:
 - a) rūpinasi ARLB įstatų bei taisyklių ir BT bei CV nutarimų vykdymu;
 - b) aiškina įstatus ir leidžia juos papildančias taisykles, prisilaikant įstatų dvasios ir tikslų;
 - c) nustato Bendruomenės administracinę santvarką, narių registravimą, samdo tarnautojus, nustato jų pareigas ir algas ir, kilus reikalui, keičia;
 - d) tvarko ir globoja Bendruomenės turtą ir lėšas;
 - e) priima ir teikia paskolas, skiria aukas, pašalpas bei kitą paramą ir igy-
ja kilnojamą turtą;
 - f) nustato mokesčių už ARLB teikiamus patarnavimus;
 - g) vadovauja ir tikrina Apylinkių ir Apygardų veiklą;
 - h) parengia ir pateikia BT savo sąmatą ir CKK patikrintą sąmatos vykdy-
mo apyskaitą;
 - i) tvirtina Apylinkių steigimą ir nustato jų ribas;
 - j) užmezga ir palaiko ryšius su kitomis organizacijomis bei įstaigomis ir
skiria atstovus į suvažiavimus ir susirinkimus, liečiančius ARLB įdo-
maujančius reikalus;
 - k) skiria padėjėjus, patarėjus ir specialistus, garbės ar apmokamus, reika-
lingus sekmingam Bendruomenės tikslų pasiekimui.
 38. CV sudaro nemažiau kaip šeši dviems metams renkami nariai: pirmi-
ninkas, du jo pavaduotojai, išdėminkas ir du sekretoriai; be to, išrenkami dar šeši
kandidatai. Susirinkę pirmo posėdžio CV pasiskirsto pareigoms ir atsakomybės.
 39. CV atitinkamai taikomi šių įstatų 19, 20, 21 ir 32 straipsniai.
5. Dalis — Centro Kontrolės Komisija
40. Kartu su CV dviems metams renkama CKK iš trijų narių ir trijų kan-
didatų.
 41. CKK teisės ir pareigos yra:
 - a) tikrinti ARLB knygas ir dokumentus bei lėšas;
 - b) tikrinti ir tvirtinti CV sąmatą ir sąmatos vykdymo apyskaitą, raštu pa-
žymint reikalingas pastabas;
 - c) veikti mažiausiai dviems nariais ir remti daromus sprendimus dviejų na-
rių balsais.
 42. CKK atitinkamai taikomi šių įstatų 20, 21 ir 32 straipsniai.

Paveigtai Tėvynei

(Iš Lietuvos partizanų poezijos)

Daugel vargo ir skausmo pakėlei
Daug vergijų ir vėjų šaltų,
Kick laukuose pilkų akmenėlių
Tiek krūtinėje tavo žaizdu.

Kas surinks tavo kraują ir gelą
Ir tas ašaras, laisvės kančias...
Nemažiau gal vandens Nemunėlis
Neplukdeno į jūras plačias.

Kas paguos, tavo širdį, tėvyne,
Kas tau šaltį ugnelę įpūs —
Svetimai atėjūnai išmynė
Darželius ir prabičių kapus.

Vėl braidai savo kraujo upeliais
Ten po Sibiro taigas, ledus,
Vėl krankliai tavo tėvo dvarely
Susisuko gūžtas ir lizdus.

Tavo sodai apaugo vijokliais,
I svirnelį užžėlė takai,
Tik nykiai kaukia vėjas vaiduoklis
Tremtiniam po sodybų langais.

Neraudok, pavergtoji tėvyne,
Dar gyvi sakalai milžinai.
Jie išvys žiuso kranklius iš gimtinės
Iš parneš šviesią laisvę sparnai.

ATSIŪSTA PAMINETI

Vincas Ramonas, DULKES RAUDO-
NAM SAULELEIDY. Romanas. Išleido
LKSD Liet. Knogos Klubas Chicagoje
1951 m. Spaudė (2334 So. Oakley Ave.,
Chicago 8, Ill., U.S.A.). Viršelis dail. V.
K. Jonyno. 396 psl., kaina 3 doleriai. Pla-
čiau apie šią vertingą knygą kitą kartą.
Antanas Maceina, JOBO DRAMA.
Zmogiškosios būties apmąstymas. 1950
— Šventieji Metai. Išleista prela. Pr. M.
Juro lėšomis Ventos leidykloje. Tiražas
2000 egz. 241 psl. Kaina 2 dol. Gaunama
"LAIKO" administracijoje. Plačiau apie
šį veikalą kitą kartą.

"AIDAI". 1951 m. nr. 6 (40). Galima
užsisakyti "LAIKO" administracijoje.
Metams 5 doleriai.

"ATEITIS". Liet. kat. Jaunimo žurna-
las. 1951 m. nr. 5. Galima užsisakyti
"LAIKE". Metams 3 dol.

"LUX CHRISTI". Biuletėnis "Kuni-
gams. 1951 m. liepos - rugsėjo nr. 2. Lei-
džia ALRK Kunigų Vienybė. Redaguoja
kunigai J. C. Jutkevičius, St. Yla, J. Ma-
tutis, [Ed. Petredlevičius, V. Pikturna.
Red. ir adm. adresas: L. C. Convent, R.
F. D. 2, Putnam, Conn., U.S.A.

"LITHUANIAN BULLETIN". Pu-
blished by the Lith. Amer. Council: 233
Broadway, New York 7, N. Y. Vol. IX,
nos. 1-6, January - June 1951. 32 psl. Su-
rinkta daug vertingos medžiagos apie
Lietuvos bylos eigą JAV, apie rusifika-
ciją Lietuvos mokyklose, apie genocidą
Lietuvoje ir daug puikių informacijos
apie lietuvių visam pasauly.

Ar Jau Užsimokėjai "LAIKO" Prenumeratą?

ŽMOGUS KURIO BIJO MASKVA

Fulton Sheen yra vienas geriausių dabarties kalbėtojų J. A. Valstybėse. Kaip universiteto profesorius, filosofas, rašytojas ir kalbėtojas, F. Sheen visuomet liečia pačius opiausius dabarties gyvenimo klausimus. Neseniai jis yra paskirtas vyskupu ir kard. F. Spelman padėjėju New Yorko vyskupijoje. Čia duodamas kai kurių jo darbų aprašymas yra paimtas iš šveicarių žurnalo "Sie und Er."

RED.

STAIGMENA PAS FORDĄ

Kai aš, norėdamas aplankyti Fordo šeimos automobilų fabrikus, prieš kiek laiko padariau ekskursiją į Detroitą, priešais dabartinę fabrikų valstybę aš pamaniau plakatą, ant kurių buvo parašyta: "Šitas kraštas priklauso mūsų Viešpačiui ir Mokytojui Jėzui Kristui", "Palikta šv. Jono koplyčiai", "Čia bus šv. Marijos ligoninė", "Čia bus katalikiškas vaikų darželis". Jaunas tarnautojas, kuris mus vedžiojo, į mūsų pilnus nusistebėjimo klausimus, atsakė: "Ar jūs dar nežinojote, kad monsinjoras Sheen neseniai yra atvertęs Henriką Fordą II į katalikybę?"

Jo paties katalikų kunigo vardą kartą jau esu girdėjęs kitose aplinkybėse. Tai buvo peritais metais per komunistų ir jų simpatikų suauktą taikos konferenciją New Yorko Waldorf-Astoria viešbuty. Vienoje diskusijų grupėje girdėjau, kaip jaunas rimtas vyras marksistinio teoretiko žargonu įrodinėjo, kad komunizmas negali atnešti jokios taikos. "Tai yra vienas iš atsivertusio Budeno būrio", buvau trumpai painformuotas. "O monsinjoras Sheen sako..." kalbėjo toliau įrodinėtojas. Šauksmai ir protestai jį pertraukė. Tai atrodė, tartum tą fanatikų tarpe būtų kas nors paminėjęs velnio vardą, kuris vadinosi "Sheen".

Kas yra tas žmogus, kuris atverčia didžiulius kapitalistus ir komunistus? Mūsų laikų įvairūs, tvirtina daugelis, kurie skaito jo knygas, jo straipsnius arba asmeniškai jo yra mokomi. Pats monsinjoras žino, kad dėl jo yra ginčijamasi. "Tik vienas Dienas mane teis" paprastai jis sako. "Bet ar jis laimintų taip aiškiai mano darbus, jeigu aš ne pagal jo mintį elgiaus?"

CLARE BOOTHE LUCE I KATALIKYBĖ

Katalikų Bažnyčia JAV-bėse tamsi krašte, kur protestantizmas buvo toks stiprus, savo dvasine įtaka ir 27 milijonais narių yra stipriausia religija. Nuostabus jos augimas dar padidinamas sensacingais Fulton Sheen atvertimais, Tai, galbūt, geriausiai gali įrodyti įvykis su Luce šeima. Clare Boothe Luce, "Life", "Time" ir "Fortune" žurnalu leidėjo žmona, pirmą kartą turėjo progą su tuo kunigu kalbėtis viename drauginiame priėmime Washingtono. Ji buvo tipiškai atžala New Yorko literatūrinio ir intelektualinio būrelio, kuris mano, kad jis viską žino ir apie viską savo sprendimą gali turėti. Ponia Boothe Luce, kaip sąmojinga, ciniška laiko įvykių nagrinėtoja scenoje ir kaip žurnaliste, turėjo pasisekima. Kai ji tapo "Žurnalo karaliaus" Henry Luce žmona, jo laikraščiams darė didelę įtaką.

"Ponia Luce aš galėjau tik tuo įtikinti, kad prieš jos dvasios aštrumą ir permatantį protą pastaciau mažaisiais tiek pat gryno proto", aiškino kartą mons. Sheen. "Ji reikalavo Dievo buvimo įrodymų. Ji taip pat negalėjo suprasti ir tikėjimo į velnią. Tai jai atrodė per daug vaikiška ir primityvu. Mes kovojome vienas su kitu daugelį savaitių. Pagaliau ji nusilenkė mūsų aukštesniajai tiesai". Tai buvo atsivertimas, kuris turėjo toli einančių praktiškų pasekų. Protestantų misijonieriaus sūnaus Henriko Luce žurnalai šiandien formuoja viešąją JAV nuomonę stipriai, kaip bet kuri kita spaudos jėga. Nuo ponios Luce atsivertimo katalikybė prisidėjo plačios įtakos sritys, nors JAV dar vis į katalikybę žiūrima su nepasitikėjimu.

Nors Henry Luce dar netapo Katalikų Bažnyčios nariu, tačiau neseniai yra patirta, kad jis savo puikų ūkį Connecticut valstybėje pavėdė vienuolynui, o New Yorko manoma, kad jis tyliai jau yra tapęs kataliku arba greitai bus tai įvykdyta.

Monsinjoras Sheen, pats būdamas menininkas, savo dvasia, galbūt, dėlto jaučė palinkimą prie didžiųjų menininkų. Iš privačių pasikalbėjimų, kurių jis

turėjo su Fritz Kreisler, apie dievišką muzikos grožį iškilo tuoj religiniai ginčai, kurie užsibaigė garsiojo virtuozo prisidėjimu prie Bažnyčios.

VEIKLUSIS GYVENIMAS

Savo radio kalbomis, savo knygomis ir straipsniais tūkstantinius tiražus turinčiuose dienraščiuose jis turi milijoninę publiką, kuriai gali kalbėti. Per vienerius metus jis gavo 742.227 laiškus. Devynis mėnesius monsinjoras gyvena Amerikos sostinėje, kur jis skaito paskaitas universitete. Likusius tris mėnesius jis keliauja po kraštą arba išvažiuoja į užsienį.

"MES TURIME UŽ KOMUNISTUS MELSTIS"

Viena proga jis buvo paprašytas pasakyti savo nuomonę apie komunistinį pavojų. "Karu komunizmas negali būti nugalėtas", pareiškė Sheen. "Karas komunistus daro tik stipresnius. Mes turi-

me komunistus atversti. Mes turime už juos melstis".

Kai jam buvo prikišta, kad tai nebūna praktiškai atrodo, Sheen nurodė Louis Budenz, buvusio New Yorko komunistų dienraščio "Daily Worker" leidėjo, atsivertimą. "Pirmą kartą aš susitikau su juo, kai jis viename savo straipsny tvirtino, kad komunizmas ir katalikybė gali vienas su kitu suartėti. Privačiame pasikalbėjime aš mėginau jam įrodyti, kad komunistinis mokslas tai padaro negalimu. Po to jis su manim atsivertė. Devynerius metus aš už jį meldžiausi, ir 1945 m. jis staiga manęs paprašė jį padaryti mūsų Bažnyčios nariu".

Sheen daugelį kartų yra pareiškęs savo nuomonę apie mūsų laikų didžiulius negerumus. "Iš krizės yra tikrai dvasinis kelias", sako jis. "Jei mes, materializme paskendę, pasitikėsime tik mūsų ekonomine jėga ir mūsų ginklais, mes pražūsime. Nesidomėjimas Dievu diena iš dienos nyksta. Dėlto aš tikiu ir pasitikiu, kad pasaulis gali būti išgelbėtas".

400 km nuo Buenos Aices

TEN KUR NEKASTOS BULVĖS ŽIEMOJA — KIŠKIŲ KARALYSTĖJ — ŠTRAUSŲ MEDŽIOKLĖ IR KT.

Mar del Platos ir Balcarcės apylinkėse yra bulvių kraštas. Akim neužmatomi laukai bulvėm apsodinti. Siemet jos labai gerai užderėjo; gaila tik, kad neturi rinkų. Toj apylinkėj bulvių supirkinėtojai už 10 kg. temoka tik nuo 1-1,50 \$. Atskaičius darbą, nukasimą, surinkimą į maišus ir transportą, bulvių augintojai belieka 4 centavai už kg. Užtat daugelis ju net nekasa. Taip ištisi laukai žiemoja. Tuo tarpu kai kuriose provincijose bulvių kaina yra nuo 50—60 centavų 1 kg.

Tarp kardu (dagių), bulvienuojų ir ganyklų — kiškių karalystė. Čia nereikia daug vargti, jų beieškant. Reikia tik apsidairyti, ir pamatysi jų būrius. Iš tikro malonu stebėti jų ilgasių gyvenimą, kaip jie tarpusavy žaidžia, prausias, vestuves kelia, grakščiai stryksioja. Net medžiotojų perdaug nebijo, neretai jam drąsiai į akis pažvelgia, negalvodami, kad jie, tai darydami, su mirtim žaidžia. Kad būtų lengvesnė ir sėkmingesnė medžioklė, modernūs medžiotojai į jų karalystę atvažiuoja automobiliais, iš kurių langų šautuvų vamzdžiai kyšo. Automobilių kiškiai taip pat nesibijo, turbūt manydami, kad tai nepavojingas jiems keturkojis. Jį stebi, pasislėpę už kumpų, ir laukia, kol praslinks po šalį. Gi tuo tarpu — pykš, pykš! nuaidi šūviai, ir taip vienas po kito miršta neatsargūs kiškėliai. Per pora tokios medžioklės valandų automobilį jų prisirenka geroka krūva... Vietiniai medžiotojai jų mėsos paprastai nevalgo ir todėl, nutraukę kailį, čia pat laukuose paukščiams išmeta.

Balcarcės plikų ir akmenų kalnų papėdėj galima užtikti nemažai didžiųjų Amerikos laukų paukščių — štrausų. Sa-

vo išvaizda jie tikri paukščiai, tačiau savo gyvenimo būdu daugiau gyvuliai. Nors turi sparnus, bet nelekia. Maitinasi žole ir viskuo, ką tik randa, kartais net akmenis praryja. Turį apie 1,5 metro aukščio ir greitais bei stipriais kojas, kurios juos gelbsti iš pavojų. Bėga labai greit, galėtų lenktyniuoti su eikliausiu žirgu. Šiaip labai atsargūs ir žmogaus arti neprisileidžia. Ir reikia labai gero medžiotojo, kurs galėtų jį pagauti. Medžioja juos daugiausia arkliais ir laso. Bet yra nemažas mėnas juos pagauti. Paprastai toks apskrus medžiotojas turi pats nemažai privargti, kol privargina bebėgantį strutį ir jam užmeta kilpą ant kaklo. Tačiau ir taip pagautą štrausą nelengva paimti, nes reikia saugotis jo stiprių kojų smūgių, kurie gali būti ir labai nemalonūs. Šį paukščių milijoną šratais sunku nušauti. Juos šauda kulkomis.

Tarp Balcarcės ir Mar del Platos — 65 km. Atstumas nemažas, tačiau tarp tų dviejų vietovių nėra jokios bažnyčios. Gyvenantieji toli nuo bažnyčios per ilgines laiką visiškai užmiršta savo religines praktikas, o tarp jų pasitaiko ir tikrų pagonių. Šiais metais tų nelaimingųjų sielų gerovei buvo suruoštos misijos, kurių iniciatoriais buvo Marc'o šeima ir lietuvių kunigas Pr. Baltrumas, vienos seserų ūkio mokyklos kapelionas, gyvenęs netoli nuo Balcarcės. Misijos per 3 sekmadienius iš eilės vyko vienoj Balcarcės kalnų koplyčioj, pastatytoje apie 15 km. nuo Balcarcės, kalnuose, vadinamuose "cinco cerros". Misijos pavyko labai, puikiai: apie 70 žmonių atliko vėlykinę išpažintį, kiti apsikrikštijo, priejo prie pirmos Komunijos ir susituokė. A. V.

RAKETA I MĖNULI 1959 METAIS!

Londone yra susirinkę 50 atstovų II-jame Tarptautiniame Astronautikos Kongrese, kurie įkūrė Tarptautinę Federaciją kelionei į mėnulį ir planetas tyrinėti. Tame Kongrese yra atstovai iš Argentinos, JAV, Austrijos, Prancūzijos, Anglijos, Vokietijos, Ispanijos ir Švedijos.

Federacijos pirmininku išrinktas vokietis raketų specialistas Dr. Eugen Saenger.

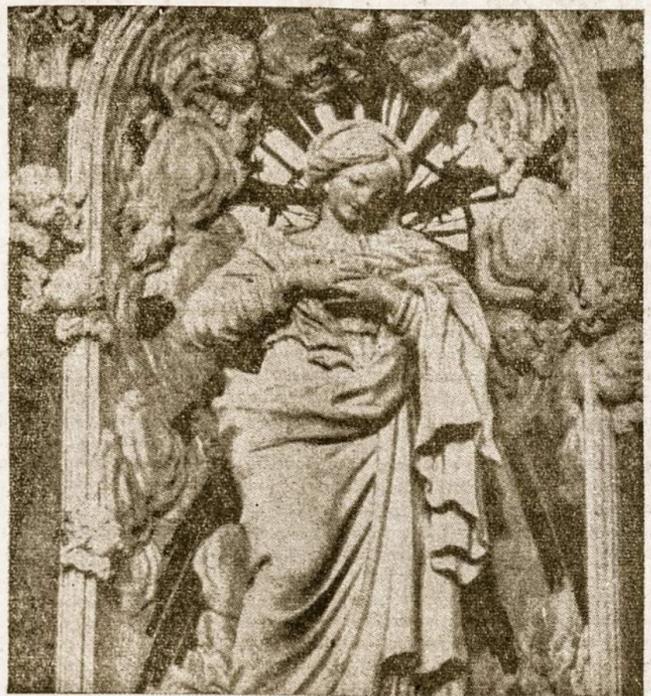
Kai kurie mokslininkai jau seniai sako, kad kelionė į mėnulį yra galima tam tikromis specialiai pritaikytomis raketomis. Ypač ta galimybė pasidarė didesnė, kai raketos varymui bus panaudota atominė energija. Didžiausias sunkumas raketai bus žemės traukos ir oro atsparumo nugalėjimas. Išvystydama reikiama greitį, raketa mėnulį turėtų pasiekti per 9 val. Raketa neskrystų tiesiog nuo žemės tolyn, bet įstrižai, kol žemės trauka į ją jau neveiktų. Tačiau ten patektų į kitas kliūtis, būtent meteorų laukus. Neaišku taip pat, kaip veiktų, raketos greitį oro trūkumas, bet manoma, kad atominė energija, nuolat sprogdama, tą kliūtį nugalėtų. Kadangi pačiame mėnulyje nėra oro, tai jokia gyvybė negali išsilaikyti. Tektų todėl pirmiausiai siųsti raketas be žmonių, o vėliau, žinant kaip veikia raketa toje beorėje erdvėje, turėtų pritaikyti aparatus, kad žmogus viduje raketos galėtų kvėpuoti deguonimi, atsivežtu iš žemės.

Kai žmogus galės užimti mėnulį, tai vėliau galės skristi ir į kitas planetas, ypač į Marsą ir Venerą.

Kaip raketa veikia, gali mum pavaizduoti kad ir šis pavyzdys. Vidury ežero yra akmenų pripildytas laivelis. Žmogus ima akmenis vieną po kito ir juos meta per užpakalinę laivelio dalį į vandenį. Išmesdamas akmenis, žmogus stumia laivelį į priekį. Tas pat yra su raketa. Metamieji "akmenys" būtų dujų dalelės, kurios nepaprastu spaudimu išmetamos lauk. Kiekvienos dalelės masė yra labai maža, bet dalelių skaičius begaliniai didelis. Kas dėl oro nebuvimo, tai žinotina, kad oro balionas ir lėktuvas yra reikalingi oro, raketai gi oras yra kliūtis.

DEMONSTRACIJA UŽ LIETUVĄ

Argentinos ir viso laisvojo pasaulio laikraščiai pranešė apie lietuvių demonstracijas prie traukinio, kuriame važiuo sovietų delegacija į San Francisco taikos su Japonija konferenciją. Tai buvo Omaha stotyje. Gromyko ir jo delegacijos nariai užsidarė langus nudavė miegančius. Lietuviai nešė plakatus, kuriuose buvo frašyta: "Gromyko, prieš kalbėdamas apie laisvę, duok laisvę Lietuviams", "Gromyko, tavo rankos suteptos lietuvių krauju", "Tegu grįžta į savo namus 75.000 lietuvių, kurie yra Sibire".

Sveikiname visas Marijas Marijos Vardo (rugsėjo 12 d.) šventės proga (Italų dail. skulptūra)

BERISSO

MINDAUGO KRIKSTO SUKAKTIES MINĖJIMAS

"Mindaugo" Dr-ja rugsėjo 15 d. 20 val. savo patalpose, Napoleo 4260, minės Lietuvos karaliaus Mindaugo 700 metų krikšto sukaktį. Programoje: Dr-jos pirmininko p. K. Paliuko atidarymo žodis; p. A. Miselio paskaita apie Mindaugą; p. A. Petraičio vadovaujamo choro surengtas vaidinimas - vaizdelis apie Mindaugą su dainomis ir eilėrašiais tai dienai pritaikytais. Po to bus bendras pasilinksminimas.

"Mindaugo" Drjos valdyba kviečia visus šiame minėjime dalyvauti.

- JAV mirė AMERIKOS LIETUVIO redaktorius ir leidėjas G. Kyba, laikraštį leidęs 20 metų.
- Kanadoje yra apie 7.000 senųjų lietuvių ateivių ir apie 9.000 tremtinių.

STALINAS TIKISI 100 METŲ LIETUVOS, LATVIJOS IR ESTIJOS GYDYTOJAI PAS STALINĄ

Sovietinė Estijos spauda pateikia informaciją apie Estijos, Latvijos ir Lietuvos gydytojų viešnagę Maskvoje ir lankymą pas Staliną.

—Ir aš iš lėto senstu, kaip ir visi kiti, tačiau dėka griežtos dietos, dabar aš jaučiuosi daug geriau, negu prieš dvejus metus, — Stalinas pareiškė gydytojams iš Talino, Rygos ir Kauno.

Paskutinių dvejų metų būvyj Stalino liaukų sistema, prižiūrint gydytojams, galutinai atjauninta. Stalinas su pasidžiavimu Lietuvos, Latvijos ir Estijos gydytojams parodė savo naująsias pypkę. Jis vartoja tabaką, kuris turi labai nežymų kiekį nikotino.

Stalino sveikatos negalavimai prasidėjo 1940 metais, po susirgimo inkstų uždegimu. Tada jis labai susidomėjo JAV prezidento Roozvelto gyvenimo būdu. Tada, domėdamasis Roozvelto gyvenimu, Stalinas patyrė, kad Roozvelto namų gydytojas ne tik kad prižiūri JAV prezidento sveikatą, bet kartu nustato darbo ir poilsio tvarką, kurios prezidentas privalo griežtai laikytis. Tada patyręs ir pats Stalinas, apsuptas gydytojų, pradėjo daugiau kreipti dėmesio į savo sveikatą. Žymaus rusų gydytojo rūpestingoj prižiūroj iki 1945 metų buvo pašalinti Stalino inkstų negalavimai. Vėliau buvo paruošta įstisia 10 punktų programa, privaloma Stalinui laikytis. Kad ta programa būtų vykdoma, atsidėję prižiūrėjo Molotovas ir Malenkovas.

Stalino sveikatai saugoti punktai: 1) Negerti arbatos, kurią Stalinas labai mėgo, 2) griežtai suvaržyti alkoholinių gėrimų vartojimą ir rūkymą, 3) sistemingas kūno apšvietimas kalnų saulės spinduliais, 4) keisti darbo dienas poilsio dienomis, kuriomis net neduodamas Stalinui laiškas skaityti bei priimti interesus, 5) astmos priepuolių atveju pakeisti klimatinę aplinką. Tam tikslui Stalinui įrengtas specialios kabinos, kuriose įvairiais prietaisais sudaromas skirtingas klimatas, 6) kiekvieną dieną masažas, kurį atlieka vienas gruzinas, 7) kiekvienu atveju vykdomas gydytojų nurodymų, 8) vartojimas priešmikrobinio tepalo, juo tris kart per dieną tepant nosies gleives, 9) du kar į metus vartojamas Bogomolezo preparatas jaunystės palaikymui, pagamintas iš žmonių kaulų smagenų, 10) kiekvienu atve-

Kalnuos Pražydusi Daili Rožytė

Kalnuos pražydusi daili rožytė: Kaip aš švytėt norėčiau tavo grožiu Ne kaip klajūnas, kančiais jį vis lydint Ir ausyse jo liepom tebeošiant.

Čia negirdžiu aš tyrai sidabrinio Skambėjimo varpelio vyturėlio, Per greitai šiam didžiuliame kalnyne Tranki upelė ieško savo kelio.

Manoji žeme: per švelni buvai tu Mane per taką samanų išvedus Į dieviškai žavingą grožio šlaitą,

Kad aš nebeužmirščiau niekad, niekad, Kai eiti reiks per gruodą ar per ledą, Kiek širdyje pavasario palieka.

A. TYRUOLIS

(Iš spaudai paruošto sonetų rinkinio "Mano žemė")

TAFI VIEJO (Tucuman)

PALAITOTAS LIETUVIS

Rugpjūčio 22 d. atsiskyrė su šiuo pasauliu Tafi Viejo lietuvių kolonijos narys Adolius Kazura. Mirė eidamas 66 amžiaus metus. Argentinoje išgyveno 40 metų.

Velionis Adolius Kazura yra kilęs iš vilniaus krašto, Radiškės km., Tverėčiaus valsč., Švenčionių apskr. Pagyvenęs kurį laiką Argentinoje, buvo grįžęs Lietuvon ir ten vedęs grįžo į šį kraštą. Dideliame mūliūdimė liko velionies našlė Adelė ir sūnus Rolandas, kuris jau yra baigęs aukštesniosios mokslius.

Kadangi A. Kazura buvo visiems gerai pažįstamas, tai visi Tafi Viejo ir Tucuman lietuviai ir lenkai palydėjo jį į amžino poilsio vietą ir jo kapą papuošė vainikais ir gėlėmis. Tegui ilsis amžinai Argentinos žemėje.

J. Čepėnas.

A. a. Adolius Kazuros vainikui auko šie lietuviai: Po \$ 20: Čepėnas, J. Vizbaras, Kaz. Telicėnas, P. Žalkauskas, K. Palauskas, J. Stankelūnas, A. Martinkevičius, A. Banis, Bl. Parandytė; \$ 15: P. Rutkevičius; po \$ 10: P. Avižėnis, J. Avižėnis, J. Avižėnis, J. Grimalauskas, Ig. Miskevičius, K. Pavilėnas; po \$ 5: J. Valinčius ir Ant. Kaplar. J. Čepėnas.

TAUTOS ŠVENTĖS MINĖJIMAS

Rugsėjo 8 d. — Tautos šventės — minėjimas buvo pradėtas anksti rytą radio valandėlės, kuri atitinkamai p. Z. Juknevičiaus žodžiais buvo priminta kiekvienam Argentinai lietuviai. 10,30 val. Lietuvių parapijos bažnyčioje įvyko iškilmingos pamaldos. Pamaldose organizuoti dalyvavo Lietuvių Skautų Brolia ir giedojo Šv. Cecilijos choras, vadovaujamas muziko V. Rymavičiaus.

Po pietų Lietuvių salėje, Avellanedoje, įvyko Lietuvai išlaisvinti Centro Argentinijoje surengtas pilietinis šventės minėjimas. Pirm. p. I. Padvalskiu tarus atidarymo žodį, Lietuvių Tautinio Meno Ansambliui "Daina" sugiedojo Lietuvos himną. Programos vedėjo agr. A. Šantaro pakviestas, jo žodžiais tariant, "mūsų Vaižgantas" gen. T. Daukantas trumpais ugningais žodžiais kvietė visus tautiečius dalyvauti prieškomunistinėje kovoje ir tuo prisidėti prie bendros kovos už mūsų tėvynės laisvę.

Vėl scenoje pasirodė A. Kuprevičiaus vadovaujamas Tautinis Ansambli "Daina", kurį publika entuziastingai sutiko. Nors ir ruošdamasis greitai įvykstančiam viešam koncertui, Ansambli rado galimybės atlikti pagrindinę meninę programą, kurios lietuviškoji publika taip laukia. Buvo sudainuotos kelios mūsų didžiųjų kompozitorių harmonizuotos dainos, giliausiai išreiškiančios neišsėmiamą liaudies meno turta. Su tikro meno pajautimu išpildytos dainos paliko jaudinantį įspūdį klausytojuose. S. Kaibutis savo išsamia paskaita nubrėžė šventės prasmę ir kvietė visus išlaikyti

šiam sunkiam laike vienybę ir tautinę savigarbą, kurios mums taip dažnai trūksta ir kurios visi, ypač savo tarpe, taip pasiilgę esame. T. Jackevičius padeklamavo progai tinkamą eilėrašį, o jaunosios skautės pabaigai sudainavo dar dešimt dainelių.

Gražų Tautos šventės minėjimą užbaigė jautrių žodžių, visiems dalyviams padėkodamas, L. I. Centro pirmininkas I. Padvalskis.

P A D E K A

Prie Tautos šventės minėjimo parengimo prisidėjusiems, ypatingai tautinį reikalą nuoširdžiai atjautusiam L. Taut. Meno Ansambliui "Daina" ir jo vadovams p. p. A. Kuprevičiui ir A. Petračiui, lietuviškos radio valandėlės vadovui p. Z. Juknevičiui, gen. T. Daukantui, p. S. Kaibutui, T. Jackevičiui, jaunosios skautės su jų vadove A. Mašulyte, "Birutės" Dr. Jai, O. Mainonienėi, A. Paršeliui ir visiems dalyviams lietuvišką padėką reiškia

L. I. Centras Argentinijoje

MIRE JUOZAS JASIŪNAS

Kurį laiką sirgęs, aprūpinas šv. sakramentais, rugpjūčio 24 d. pasimirė a. a. Juozas Jasiūnas.

Velionis gimė Daliskų km., Pumpėnų valsč., Biržų aps. 1900 m. gruodžio 8 d. Į šią šalį atvyko 1925 m. Dirbo įvairiose vietose, paskutiniu laiku apie 10 metų Anglų frigorifikę (skerdykloje). Velionis buvo ramaus būdo ir draugiškas, tačiau lietuviškoje organizacijoje mažai tepasireiškė. Buvo nevedęs, giminių Argentinijoje neturėjo, o apie savo vienintelį brolį Lietuvoje jau seniai neturėjo jokių žinių. Jo laidotuvėmis pasirūpino p. Adomas Bareikis. Su religinėm apeigom palaidotas Sarandj kapuose, dalyvaujant būriui artimesniųjų pažįstamų ir bičiulių.

● Rugpjūčio 31 d. Buenos Aires priemiestyje Claypole, šv. Juozapo Cottolengo prieglaudoje pasimirė a. a. Marcelė Radžiūtė Korocky. Velionė prieš 50 metų buvo atsikėlus iš Žemaitijos. Palikusi našlę, sulaukė gilaus amžiaus ir buvo daugelio gerai pažįstama lietuvių parapijoje. Palaidota Claypole kapinėse.

● Rugsėjo 8 d. pasimirė a. a. Jurgis Pauza. Palaidotas Chacarita kapuose.

● Uršulė Rukštelienė rugsėjo 8 d. buvo traukinio sunkiai sužeista. Paguldyta Penna ligoninėje Bs. Aires.

● Romualdas Jospaitis, Lietuvių Skautų Brolijos darbuotojas, rugsėjo 10 d. persikėlė gyventi į Kordobą pas savo motiną.

Artimiausi Andriaus Kuprevičiaus Koncertai

Ateinantį mėnesį įvyksta net du mūsų žymaus pianisto virtuozo Andriaus Kuprevičiaus koncertai Buenos Aires.

SPALIO 25 D., ketvirtadienį, 21.30 val. įvyksta didžiulis Andriaus Kuprevičiaus piano koncertas puošnioj FACULTAD DE DERECHO salėje, dalyvaujant valstybinio radiofono (Radio del Estado, buv. Radio Splendid) simfoniniam orkestrui. Koncertas bus transliuojamas per radio. Įėjimas į salę nemokamas ir tik su pakvietimais, kurie iš anksto gaunami Radio del Estado (Suipacha y Av. Mayo 1260, T. E. 38-9191, arba: Belgrano 1841, T. E. 37-5044).

SPALIO 30 d., antradienį, 22.00 val. antrajam savo didumu Buenos Aires teatre "ODEON" įvyksta Andriaus Kuprevičiaus piano koncertas. Išpildomi rinkiniai lietuvių ir nelietuvių kompozitorių kūrinių.

Sąmoningų lietuvių pareiga yra gausiai dalyvauti savo žymaus tautiečio koncertuose.

NAUJI CASIMIRO VERAX STRAIPSNIAI

Šiomis dienomis Argentinai dienraštyje "El Pueblo" ir kt. pasirodė du nauji mūsų bendradarbių K. Čibiro - Casimiro Verax — straipsniai aktualiais komunizmo klausimais: "La guerra secreta del sabotaje" ir "El plan internacional de sabotaje del Politburo del Kremlin". Straipsniai atkreipė plačių Argentinai slugsnių dėmesį į naujausius bolševikų planus infiltruoti ir organizuoti sabotazą šiaipus geležinės uždangos.

LAIKINOSIOS KULTŪROS FONDO VALDYBOS PRANEŠIMAS

Rugsėjo 30 d., sekmadienį, tuoj po pamaldų, parapijos salėje kviečiami visi tautiečiai ir viešai susirinkimui, kuriame bus išrinkta pastovi Argentinai Lietuvių Kultūros Fondo Valdyba.

Tautiečiai! Mūsų stipriausioji tvirtovė išvilyje yra lietuviškoji kultūra. Kiekvienas susipratus lietuvis yra šitos tvirtovės granito plyta. Lietuviškos kultūros spindulys stiprino ir stiprina ateivį šiame krašte nuo jo atvykimo dienos. Reikia, kad tasai spindulys dar labiau kaitintų, ypač turint galvoje šiuos tėvynės ateivius taip lemtingus laikus.

Laukiama atvykstant į susirinkimą kuo didžiausio tautiečių skaičiaus.

A. L. Kultūros Fondo Valdyba

DIDŽIAI GERBIAMAS "LAIKO" REDAKTORIAU

Labai prašau leisti man per Jūsų redaguojamą laikraštį pareikšti mano viešą padėką p. Dr. Juozui Gintylai už greitą pagydymą iš sunkios ligos, šią žiemą mane žiauriai užklupusios. Gerb. p. Doktoras, paėmęs mane pas save ir pavėdęs savo šeimai slaugyti, veikiai pastatė mane ant kojų. Dabar su atnaujintom jėgom vėl imuos visuomeninio darbo šios lietuviškos šeimos pastangų dėka.

Su gilia pagarba T. Daukantas

SURVILA RUOŠIA MADŲ PARODĄ

Zymus Buenos Aires modistas p. Survila savo madų salone, Esmeralda 823, rugsėjo 17, 18, 19, 20 dd. ruošia pavasario ir vasaros madų parodą. Bus parodyti naujausi paties ir Paryžiaus firmų Jacques Fath, Christian Dior, Jean Dessès etc. plosčių, eilučių ir drabužių modeliai. Taip pat bus galima pamatyti jo paties ir prancūziškųjų modelių skrybėles "Susana". Norintieji dalyvauti, iš anksto užsisako dieną telefonu: 31-4446 ir 31-4827.

1951 metų rugsėjo 23 d., 17 val., reprezentacinė Consejo de Mujeres Teatro salėje, Charcas 1155, Buenos Aires

Liet. Tautinio Meno Ansambli "Daina"

ruošia

DAINŲ IR ŠOKIŲ KONCERTĄ

Tai pirmas viešas Ansamblio pasirodymas argentiniečių ir lietuvių publikai! Bilietus iš anksto galima įsigyti "LAIKO" red.

"LAIKAS" STEIGIA SAVO SPAUSTUVĘ

Nuolat brangstant spaudos darbui, "LAIKAS" ryžosi steigti savo nuosavą spaustuvę. Tokias spaustuves užsieniuose turi kiekvienas žymesnis lietuvių laikraštis. Kadangi raidžių rinkimo darbas yra pats brangiausias, todėl ir nutarta pirmiausia įsigyti linotipą.

Kreipiamės į savo mielus skaitytojus ir rėmėjus, kviesdami aukoti spaustuvės fondui, nes laikraštis atliekamų pinigų neturi. Vidutinė linotipo kaina yra 100—150 tūkstančių pezu. Tikimės taip pat mūsų bičiulių paramos šiaurės Amerikoje. Spaustuvės fondui aukojusieji bus skelbiami laikraštyje.

Sukruskime! Savoje spaustuvėje "LAIKAS" išeis dažniau, punktučiau ir bus didesnis! Bendromis pastangomis padėkime pastovų pagrindą savam laikraščiui!

LAIKAS

"EL TIEMPO" Semanario Lituanos Registro Nacional de la Propiedad Intelectual N° 350417

Director resp. — Pbro. C. Vengras. Redaguoja Red. Kolegija. Vyr. Red. Dr. P. Brazys. Pinigus siųsti administratoriui: Francisco Garšva. KAINA: Argentinijoje met. \$ 20.—, pusei met. \$ 10.—, atsk. nr. \$ 1. Urugvajuje met. 4 Urugv. pezai. Kitur — met. 2 doleriai. Oro paštas metams kainuoja 3 dolerius.

1951. IX. 15 IV METAI Nr. 52

URUGVAJAUS LIETUVIAI

URUGVAJAUS NEPRIKLAUSOMYBĖS MINĖJIMAS

Urugvajaus Lietuvių Kultūros Draugija nepraleidžia ne tik mūsų tėvynės švenčių, bet surengia ir Urugvajaus istorinių švenčių minėjimus. Ji įvertina šio krašto laisvę ir prieglaudą, kuria naudojames lygiai su jo piliečiais.

Rugpjūčio 25 d., šeštadienį, įvyko Urugvajaus Nepriklausomybės 126 metų minėjimas. Vakare buvo parodytos kelios filmos, kurias per kun. V. Mikaluską paskolino Amerikos Ambasada. P. K. Vilku U. K. Dr. jos vardu atidarius minėjimą ir pasveikinus visus susirinkusius, buvo sugiedoti Urugvajaus ir Lietuvos himnai. Vyt. Dorelis perskaitė ištraukas iš šio krašto istorijos, pabrėždamas, kad mūsų tėvynė yra toj pačioj padėty, kaip ir Urugvajus prieš 126 metus. Juokingą komedią "Žmogus dėl pinigų durnas paliekti" suvaidino jaunieji artistai: Albertas Markevičius, Nijolė Stanevičiūtė, Adolfas Debesys, Rikardas Vydzius ir Pranas Bačiukonis. Po vaidinimo tautinį šokį pasko Nijolė Stanevičiūtė su Jane Rauskaite.

Pažymėtina, kad jaunieji vaidintojai padarė didelę pažangą lietuvių kalboje bei vaidyboje. Reiktų palinkėti, kad jaunieji čia gimę lietuviukai tęstų šį lietuvišką darbą, nes ant jų pečių greitai remis lietuviškosios kolonijos ateitis.

ZUVO LIETUVĖ

Rugpjūčio 29 d. vietiniai laikraščiai pranešė, kad lietuvė Marija Pack (Packienė ar Packytė?), 52 metų amžiaus, netoli Martin Coronado stoties palindo po tramvajum ir buvo suvažinėta. Policija spėja, kad moteris pati norėjo nusizudyti.

PAIEŠKOJIMAS

Marija Liubinaite paieško savo brolio Vinco Liubino, kilusio iš Kerų km., Lukšų valsč., Sakių apskr. Atrodo, išvažiavo į Australiją. Atsiliepti šiuo adresu: Maria L. de Techeiro, Charcas 1270, Buenos Aires, Argentina.

NAUJI "LAIKO" REMĖJAI

K. Čikštas \$ 50, Veronika Socas \$ 20, L. Stankevičius \$ 20, p. Grudzinskas \$ 10, p. Navikas \$ 10, p. Palubinskienė \$ 10, Stasys Povilonis \$ 10, Viktoras Skapinskas \$ 10, Antanas Šantaras \$ 10, Marija Žekienė \$ 10, Karolis Andriulaitis \$ 5, Antanas Anilionis \$ 2, Juozas Stalioraitis \$ 2.

"LAIKO" spaustuvei aukojo: Kazimieras Šlapelis (Comodoro Rivadavia) \$ 100, Kazimieras Gailiūnas \$ 10, Julija Skuraskaitė \$ 10. Pasizadėjo aukoti: Kazimieras Čibiras \$ 500, Danutė Šabūnaitė \$ 500.

Visiems paskelbtiems ir nepaskelbtiems rėmėjams "LAIKAS" taria nuoširdų lietuvišką acėli.

Lietuvos Pasiuntinybė Urugvajuje: Juan Maria Perez 2820, Montevideo, Telef. 41-55-91.

Pamaldos Montevideo lietuviams yra laikomos kiekvieną sekmadienį 10 val. Cerro parapijos bažnyčioje.

Pamaldos Rosario lietuviams kiekvieną sekmadienį Buen Pastor koplyčioje, Laprida ir Virasoro gatvių sankryžoje, 10.15 val. (aukštuma: San Martin 2900).

● OPTIKAS V. RASIŪNAS: Gral. Mariano Acha 876, Morón: penktad. 16-18 val., šešt. 13-17 v. ir sekm. 13-16 v.

● MINKŠTŲ KEDŽIŲ DIRBTUVĖ, sav. Mikelionis ir Gelbuda: Cosquin 5565, Villa Lugano.

● GROŽIO SALONAS "LA RUBIA" sav. ONA KASPARIENĖ: Soler 3441, Bs. Aires, T. E. 79-2528.

● Gerai, greitai ir Pigiai taiso radio aparatus inž. J. Mačernis: Isleta 3865, 4 de Junio (taip pat: Mendoza 2280, T. E. 20-9027).

● GIUŽINIŲ UŽUOLAUDŲ DIRBTUVĖ - PARDUOTUVĖ. Parduodama bėgla, vilnos, įvairios drobės, valizoms užvalkalai, gulinios kėdės ir turkiškos lovos. Taisomos minkštos kėdės. Sav. Antanas Šalčiūnas: Juan B. Alberdi 933 - Buenos Aires - T. E. 60-2784.

MR. V. LISAUSKAS 31 NORWOOD AVE BROOKLYN 8, N.Y. ESTADOS UNIDOS

FRANQUEO PAGADO Concesión N° 4289 TARIFA REDUCIDA Concesión N° 4015

leitis. Pabaigai p. A. Brazys visus linksmai pateiktą juokingu monologu "Daktaro bėdos".

Po programos buvo linksmi šeimyniški šokiai. U. K.

● Didžiosios dviejų savaičių Lietuvių Misijos, vedamos prityrusio misijonieriaus T. Jono Bružiko Urugvajaus Lietuviams, prasidės 16 rugsėjo. Pamokslai bus sakomi kasdien 8 val. iš ryto ir vakare didžiojoje Cerro bažnyčioje. Pirmoji Misijų savaitė moterims, antroji vyrams. Visi Urugvajaus Lietuviai nuoširdžiai kviečiami dalyvauti šiame dvasiniame atsinaujinime.

● Lietuvių Katalikų radio programai pakeistas laikas. Ją galima girdėti iš "Norton" CX-44 radio stoties kas sekmadienį 2 valandą ir 5 minutes.

● Rugsėjo 9 dieną buvo iškilmingai minima Lietuvių Tautos šventė. Iš ryto 10 valandą iškilmingos pamaldos su tautinėm vėliavom. 2 val. po pietų per Lietuvių Radiją kalbėjo J. E. Montevideo Arkivyskupas Dr. A. M. Barbieri. 4 valandą prasidėjo minėjimas Urugvajaus Lietuvių Kultūros Draugijos namuose. Kalbėjo J. E. Lietuvos Ministras Dr. K. Grauzinis, K. Čibiras, Kultūros Dr. jos Pirmininkas, o T. Mikaluskas parodė keletą spolvotų garsinių filmų.

Jau išėjo iš spaudos poezijos antologija

Ž E M Ė

Antologiją redagavo KAZYS BRADUNAS. Studijinį (apie trečdajį knygos) įvadą parašė JUOZAS GRINIUS.

ŽEMEJE savo brandžiausią, kūrybą spausdina: Juozas Kėkštas, Kazys Bradūnas, Alfonsas Nyka Niliūnas, Vytautas Mačernis ir Henrikas Nagys.

ŽEMĖ išleido "LIETUVIŲ DIENŲ" žurnalas, 9204 S. Broadway, Los Angeles 3, Calif, USA. Kaina 4 doleriai. Apie 200 psl., iliustruota ir dviem spalvom atspausa.

ŽEMĖS antologiją galima įsigyti pas leidėją ir šio laikraščio administracijoje. Ši knyga turėtų puošti kiekvieną lietuvių knygnešį.

Parengimai Lietuvių Salėje

Brasil 835, Avellaneda

● Rugsėjo 15 d., šeštadienį, skaučių Draugovės Vakarais. Pradžia 8.30 val.

● Rugsėjo 23 d., sekmadienį, Vyčių rengiamas linksmas popietis. Pradžia 6 val.

● Rugsėjo 29 d., šeštadienį, Vyčiai rengia gražų Vakarą su vaidinimu ir įvairia programa. Pradžia 8.30 val.

LIETUVIŠKA DANTŲ KLINIKA

Consultorio Dental "P A V O N"

Sav. N. KRUKAUSKAS Dirbtiniai dantys — karūnelės — blombavimas — d. traukimas. Dantistai diplomuoti viet. universitete. Priimama: pirm., treč., penkt. 14—20 val. — Susikalbama įv. kalbomis. Avda. Pte. Perón 488 (buv. Pavón), Avellaneda (prieš. Avell. gelež. stotį)

Imprenta "Dorrego", Dorrego 1102 - Bs. Aires

Daug ką išsiaiškinsi ir sužinosi, lankydamas mėnesines paskaitas

Apie Katalikiškąją Pasaulėžiūrą

Pirmoji paskaita su diskusijomis įvyks š. m. rugsėjo 30 d. 17 val. Lietuvių Aušros Vartų mokyklos patalpose, Brasil 835, Avellaneda. Paskaitoms vadovauja kun. P. Brazys M.I.C. Į paskaitas kviečiamas kiekvienas, kurį kankina įvairūs žmogaus gyvenimo klausimai, kam rūpi pagilinti savo pažinimą ir žmogų, pasaulį ir Dievą.

Tėvo Bružiko S. J. Misijos Argentinoje

Spalio 7 d. Avellanedos lietuvių Aušros Vartų bažnyčioje prasideda garsaus misijonieriaus T. J. Bružiko misijos lietuviams. Tuoj po to seks misijos Rosario ir Cordobos lietuvių kolonijoms. Tikslėsnes datos ir tvarka bus paskelbta netrukus.

PIGIAI PARDUODAMAS

beveik naujas amerikietiškas mimeografas, geros firmos, su visais priedais, pritaikomas prie elektrinio motoro.

Kreiptis į "LAIKO" Redakciją.

1951 m. spalio 13 d. 20.30 val. Lietuvių Salėje, BRASIL 835, Avellaneda, Lietuvių Skautų Draugovė ruošia seniai visų lauktą didelį

VAKARĄ

Programoje pirmą kartą bus inscenuota St. Zobarsko pasaka

Brolių Ieškotoja

Visi skautų bičiuliai ir rėmėjai kviečiami atsilankyti su šeimomis ir pažįstamais.